

Luxemburg, 19 juni 2017
(OR. en)

10197/17

MOG 42
CFSP/PESC 514
IRAQ 5

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	19 juni 2017
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	10196/17 MOG 41 CFSP/PESC 513 IRAQ 4
Betreft:	Conclusies van de Raad over Irak - Conclusies van de Raad (19 juni 2017)

Voor de delegaties gaan in bijlage dezes de conclusies van de Raad over Irak, zoals de Raad die tijdens zijn 3551e zitting op 19 juni 2017 heeft aangenomen.

CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER IRAK**Raad Buitenlandse Zaken, 19 juni 2017**

1. De EU heeft veel lof voor de Iraakse regering van premier al-Abadi en de Iraakse veiligheidstroepen omdat zij de afgelopen maanden aanzienlijke vooruitgang hebben geboekt met de militaire campagne tegen Da'esh. Deze ontwikkelingen hebben geresulteerd in de bevrijding van de meeste districten van de stad Mosul, een belangrijk obstakel in de territoriale strijd tegen Da'esh in Irak. De EU benadrukt de bijdrage van de wereldwijde coalitie ter ondersteuning van de regering van Irak in de strijd tegen Da'esh en schaart zich ten volle achter de enorme inspanningen van de wereldwijde coalitie, ook in de strijd tegen gewelddadig extremisme en terrorisme, overeenkomstig het internationaal recht. De EU is zich bewust van de offers die het Iraakse volk heeft gebracht in de campagne om Da'esh de nederlaag toe te brengen. De EU prijst de inspanningen van de Iraakse overheid om de burgers te beschermen tijdens de militaire campagne en roept de Iraakse veiligheidstroepen ertoe op de bescherming van burgers in heel Irak centraal te blijven stellen in die operatie. De EU veroordeelt in de meest krachtige bewoordingen de voortdurende wreedheden van Da'esh en de flagrante schendingen van de mensenrechten en van het internationaal humanitair recht, met inbegrip van willekeurige aanslagen, moorden en conflictgerelateerd seksueel geweld, waaraan de beweging zich schuldig maakt. De EU is ook ernstig bezorgd over de mensenrechtenschendingen die zouden zijn begaan door de Iraakse strijdkrachten. Zij is ingenomen met de toezeggingen van de federale regering van Irak en de Koerdische regionale regering om snel een onderzoek naar alle aantijgingen in te stellen, en roept hen op om de verantwoordelijken ter verantwoording te roepen in een transparant proces.

2. Op dit kritieke moment in de Iraakse geschiedenis herhaalt de EU dat zij de eenheid, de soevereiniteit en de territoriale integriteit van Irak, en zijn sterke en actieve inzet voor het behoud van het multi-etnische, multireligieuze en multi-confessionele karakter van de Iraakse samenleving, met inbegrip van de bescherming van minderheden, onverminderd steunt. Om te komen tot een gemeenschappelijke visie op de toekomst van het land, is het nu van cruciaal belang dat de Irakezen beginnen met een inclusief verzoeningsproces op nationaal en lokaal niveau. De EU verwelkomt de inspanningen van de Iraakse politieke leiders om politieke hervormingen en verzoening te bevorderen, en dringt er bij alle partijen op aan verder te gaan op de weg naar nationale verzoening, en daarbij wederzijds begrip en compromisbereidheid te tonen. Continue, langdurige steun van de internationale gemeenschap is in dit opzicht van essentieel belang. Ook moet onderwijs dat een open houding tegenover diversiteit stimuleert, worden aangemoedigd.
3. De EU is van mening dat het algemeen belang van de Iraakse bevolking het best gediend is met dialoog en samenwerking, dat eenzijdige stappen moeten worden voorkomen, en dat alle openstaande kwesties moeten worden opgelost via consensusstandpunten, op basis van de volledige toepassing van de bepalingen van de Iraakse grondwet. De EU roept de federale regering van Irak en de Koerdische regionale regering op om voort te bouwen op de succesvolle samenwerking op veiligheidsgebied in de strijd voor de bevrijding van Mosul, en een constructieve dialoog te beginnen over alle kwesties in het hele politieke en economische spectrum, met inbegrip van de betwiste binnengrenzen. De EU dringt er tevens bij alle partijen in Iraaks Koerdistan op aan te trachten een gemeenschappelijke basis te vinden en de democratische instellingen nieuw leven in te blazen, onder meer door de organisatie van regionale verkiezingen.
4. De EU acht het essentieel dat de regering van Irak tastbare vooruitgang boekt bij de politieke hervormingen opdat volledige nationale verzoening mogelijk wordt, gebaseerd op rechtvaardigheid en verantwoordingsplicht, de beginselen van een functionerende democratie, rechtsstatelijkheid, eerbiediging van de mensenrechten en de daadwerkelijke betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld. De EU dringt aan op de snelle tenuitvoerlegging van het Iraaks nationaal actieplan inzake vrouwen, vrede en veiligheid. De EU verwelkomt en ondersteunt de hervormingsinspanningen van de regering van Irak en roept alle leidende Iraakse politici op de nationale belangen te laten voorgaan en de regering te steunen in haar pogingen tot hervorming, verzoening en stabilisatie, onder meer in de aanloop naar de parlements- en provinciale verkiezingen van volgend jaar die transparant moeten zijn en aan democratische normen moeten voldoen. Bij alle processen moet de inclusie van vrouwen, jongeren en minderheden worden gewaarborgd.

5. De EU toont zich ook uiterst bezorgd over de humanitaire situatie en onderkent de aanzienlijke inspanningen van de Iraakse autoriteiten, de Verenigde Naties en andere internationale partners bij het verlenen van humanitaire hulp en bijstand aan de ontheemden en de slachtoffers van het conflict. De EU herhaalt dat het belangrijk is dat de conflictpartijen de burgers beschermen en het internationaal recht eerbiedigen, met inbegrip van het internationaal humanitair recht en het mensenrechtenrecht, zowel tijdens als, in voorkomend geval, na de vijandelijkheden. De EU benadrukt dat dringend moet worden gezorgd voor een veilige en ongehinderde humanitaire toegang tot alle gebieden, voor de bescherming van burgers die de vijandelijkheden ontvluchten, levensreddende medische noodhulp en evacuatie van oorlogsgewonden en de ongehinderde terugkeer van ontheemden, zodra het voor hen veilig is om naar huis terug te keren. Meer steun voor de specifieke behoeften van de overlevenden van seksueel en gendergerelateerd geweld en conflictgerelateerd seksueel geweld is nodig. Het is van essentieel belang dat alle Iraakse autoriteiten ervoor zorgen dat de veiligheidsonderzoeken volledig in overeenstemming zijn met het nationale en internationale recht en dat de kampen hun humanitaire en civiele karakter behouden. Gelet op het huidige tekort aan middelen in het plan voor humanitaire hulp van de Verenigde Naties, benadrukt de EU dat het dringend noodzakelijk is dat de hele internationale gemeenschap meer humanitaire steun verleent, gezien de behoeften in heel Irak. De EU en haar lidstaten hebben het voortouw genomen bij de internationale humanitaire hulpverlening en blijven zich solidair opstellen met de Iraakse bevolking door humanitaire hulp aan de meest behoeftigen te verstrekken, overeenkomstig humanitaire beginselen.

6. Met het oog op de stabiliteit op lange termijn van Irak, acht de EU het van essentieel belang dat de Iraakse regering en de politieke leiders een proces van overgangsjustitie voorstellen en steunen. Dat zou tevens maatregelen moeten omvatten om Da'esh te berechten en haar verantwoording te doen afleggen voor de mensenrechtenschendingen, waaronder oorlogsmisdrijven, misdrijven tegen de menselijkheid en genocide, alsmede daden tegen leden van minderheden. Bewijs van deze misdrijven moet worden bewaard en deze schendingen moeten worden gedocumenteerd. De EU en haar lidstaten zijn bereid om de regering van Irak te steunen bij dit proces. In dit verband verdient de kwestie van buitenlandse terroristische strijders, met name terugkeerders, onverminderd bijzondere aandacht. Samenwerking en informatie-uitwisseling met de betrokken actoren op een juridisch juiste manier en via de passende kanalen, blijven van cruciaal belang. De EU roept Irak op om toe te treden tot het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof. De EU roept de Iraakse autoriteiten op te zorgen voor een transparant proces in verband met rechtsaanspraken dat tot teruggave van verloren eigendommen aan de rechtmatige eigenaren moet leiden. Voorts wijst de EU op het belang van uitvoering van de programma's voor het demobiliseren, herintegreren en opleiden van kinderen die zijn geworven door gewapende groepen, en wijst erop dat kinderen altijd slachtoffers zijn die institutionele, sociale en maatschappelijke steun nodig hebben. De EU is gekant tegen het gebruik van de doodstraf, onder alle omstandigheden. Zij dringt er bij de federale regering van Irak op aan een moratorium op executies in te stellen en bij de Koerdische regionale regering om zodanig moratorium opnieuw in te stellen, met als uiteindelijk doel de afschaffing van de doodstraf.
7. De EU verwelkomt de inspanningen van de regering van Irak om te voldoen aan de vereisten van zijn stand-by-overeenkomst met het IMF. De EU onderstreept dat financiële en economische hervormingen dringend nodig zijn opdat Irak opnieuw de weg kan inslaan naar economisch herstel, wederopbouw en duurzame economische en sociale ontwikkeling. De EU is bereid Irak verder te helpen in zijn streven naar economisch herstel en ondersteunt actief de inspanningen van de Iraakse autoriteiten ter bevordering van openbare diensten, versterking van inclusief bestuur, corruptiebestrijding en het garanderen van gelijke rechten voor alle Irakezen, ongeacht etnische afkomst, geslacht, godsdienst of levensbeschouwing, zulks overeenkomstig de Iraakse grondwet. De EU maant de Iraakse autoriteiten vaart te zetten achter de financiële en economische hervormingen. Zij is bereid Irak te helpen, in ruggespraak met het IMF en de Wereldbank, bij het doorvoeren van de hervormingen die nodig zijn voor de versterking en diversificatie van de economie, hetgeen meer kansen zal bieden om banen te creëren, met name voor jongeren, de terugkeer van ontheemden zal bevorderen en zal helpen de lokale gemeenschappen te stabiliseren en veerkrachtiger te maken. De EU is ingenomen met de inspanningen van de EIB en Irak voor het afronden van de onderhandelingen over een kaderovereenkomst die de kredietsteun aan Irak op lange termijn moet vereenvoudigen. De EU blijft het mandaat van UNAMI krachtig steunen.

8. De EU beklemtoont het belang van veiligheid en rechtsstatelijkheid voor de stabiliteit in de bevrijde gebieden en in het gehele land. Het is van essentieel belang dat de veiligheidsinstanties een betere relatie met de burgerbevolking opbouwen. Daartoe verlenen de EU en haar lidstaten reeds steun aan Irak in de veiligheidssector, onder meer door opleiding van de politie en steun aan terrorismebestrijdingsstructuren en inlichtingendiensten, en door de militaire training die door enkele lidstaten op bilaterale basis wordt verstrekt. De EU zal haar optreden afstemmen op andere internationale partners om beter te voorzien in de behoeften van de Iraakse autoriteiten. In antwoord op het verzoek van de Iraakse autoriteiten onderzoekt de EU de inzet van een EU-team voor advies en steun bij de hervorming van de veiligheidssector, om te helpen bij het hervormingsstreven in samenwerking met en in afstemming op andere internationale partners.
9. 1,8 miljoen ontheemden zijn tot op heden teruggekeerd naar de bevrijde gebieden. De EU is ingenomen met deze belangrijke verwezenlijking. De EU is van mening dat de stabilisatie van de bevrijde gebieden en de veilige, geïnformeerde, vrijwillige en non-discriminatoire terugkeer van ontheemden en vluchtelingen conform de internationale normen op het gebied van bescherming van cruciaal belang is voor de stabiliteit van Irak op de lange termijn. Stabilisatie-inspanningen moeten door Irak worden geleid, maar met steun van en in samenspraak met de internationale gemeenschap, met inbegrip van de Verenigde Naties. De EU roept de Iraakse regering, via dialoog met alle betrokken partijen en met volledige inachtneming van de belangen van de getroffen gemeenschappen, waaronder minderheden zoals jezidi's, christenen en Turkmenen, op te zorgen voor effectieve veiligheid, inclusief bestuur en de verlening van basisdiensten in de bevrijde gebieden om de terugkeer van ontheemden naar hun huizen en efficiënte bestrijding van pogingen tot demografische manipulatie mogelijk te maken. Deze maatregelen zullen een aanvulling vormen op de lopende inspanningen voor het herstel van de basisdiensten en -bestaansmiddelen, onder meer via de financieringsfaciliteiten voor stabilisatie van het UNDP. Als men daarin slaagt, zullen de Irakezen naar huis terug kunnen keren, waardoor de migratiedruk op de buurlanden zal verminderen. De EU maant de regering van Irak verder mee te werken aan het bevorderen van waardige, veilige en ordelijke terugkeer van Iraakse onderdanen naar hun land van herkomst, conform het internationale recht, waaronder de mensenrechten en de Iraakse verplichtingen zoals verwoord in de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst. Tevens moedigt de Raad de Commissie en de hoge vertegenwoordiger aan voort te gaan met de lopende contacten met de federale regering van Irak over migratie, die betrekking moeten hebben op alle aspecten van het probleem, in een gezamenlijke onderneming die tot beider voordeel strekt.

10. De EU en haar lidstaten behoren tot de grootste donoren in het stabilisatieproces en zijn bereid om meer steun te geven. De EU neemt actief deel aan de coördinatie van de stabiliseringsinspanningen van de wereldwijde coalitie, onder meer als thematische coördinator van het terugdringen van explosiegevaar.
11. De EU juicht de recente diplomatieke betrekkingen van Irak met de buurlanden toe. De EU dringt er bij alle landen in de regio op aan deze inspanningen vol te houden, de eenheid, de soevereiniteit en de territoriale integriteit van Irak te steunen, en een constructieve rol te spelen ter ondersteuning van stabiliteit en verzoening in Irak en de omliggende regio. De EU wijst op het belang van verbeterde economische regionale samenwerking voor de welvaart van Irak en zijn buurlanden.
12. In aansluiting op haar regionale strategie voor Syrië en Irak, en de dreiging die van Da'esh uitgaat voor ogen houdend, is de EU nog steeds vastbesloten Irak te helpen bij zijn herstel na de huidige crisis, met name door de uitvoering van de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Irak zodra die volledig geratificeerd is, inclusief samenwerking op het gebied van democratie en mensenrechten, handel en investeringen en migratie in al haar aspecten.
13. Op basis van deze conclusies verzoekt de Raad de hoge vertegenwoordiger en de Europese Commissie te gepasten tijde elementen voor een strategie van de EU voor de betrekkingen met Irak aan te dragen.